

Justitieombudsmannen
Nils-Olof Berggren

Anmälan mot Länsarbetsnämnden i Gävleborgs län angående hanteringen av skyddade personuppgifter

I en anmälan till JO klagade AA på arbetsförmedlingen i Ockelbo, en enhet inom Länsarbetsnämnden i Gävleborgs län. I anmälan och i en kompletterande skrivelse anförde AA bl.a. följande. AA lever under skyddad identitet. Utan att först ha kontaktat AA har AA:s handläggare vid arbetsförmedlingen gett ut AA:s namn och telefonnummer till presumtiva arbetsgivare. Handläggaren har även lämnat ut namn, adress, personnummer m.m. till en arbetspsykolog. Till anmälan fogade AA en polisanmälan i saken och en underrättelse från åklagare om att förundersökning inte inleddes.

Utredning

Länsarbetsnämnden i Gävleborgs län anmodades att göra en utredning och yttra sig över vad som anfördes i anmälan, särskilt hur 7 kap. 10 § sekretesslagen (1980:100) har tillämpats beträffande de uppgifter som berördes i anmälan.

Länsarbetsdirektör BB gav in ett remissvar till vilket var fogat ett yttrande från CC, chef vid arbetsförmedlingen i Ockelbo. Av länsarbetsdirektörens remissvar framgick bl.a. följande.

Vi finner i den granskning som gjorts dels belägg för att arbetsförmedlingen har lämnat ut telefonnummer till en arbetsgivare dels att detta skett på grund av ett missförstånd där handläggaren uppfattat sig ha tillstånd att kunna lämna ut detta. Länsarbetsnämnden har tidigare i brev till anmälaren beklagat detta missförstånd.

I arbetsförmedlingens allmänna uppdrag ingår att sammanföra arbetssökande och arbetsgivare för att nå en god matchning på arbetsmarknaden. Detta arbete sker också utan friktion i lejonparten av alla de uppdrag vi får från såväl arbetssökande som arbetsgivare. Vi finner i detta ärende att anmälaren är missnöjd med hanteringen trots de försiktighetsmått som föregått den nu aktuella händelsen. Handläggaren har också dokumenterat det samtal där missförståndet har avhandlats och på direkt fråga svarade anmälaren att hon inte lidit men av att telefonnumret hade lämnats ut till arbetsgivaren. Vi finner att arbetsförmedlingen har tillämpat de regler om sekretess som finns och känt till den form av skyddad identitet anmälaren har så långt det är rimligt att begära.

AA kommenterade remissvaret.

Bedömning

Personuppgifter hos myndigheter är som regel offentliga. Hos Skatteverket gäller emellertid sekretess enligt 7 kap. 15 § första stycket sekretesslagen i bl.a. verksamhet som avser folkbokföringen för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde eller någon närstående till den enskilde lider men om uppgiften röjs. Med stöd av den bestämmelsen kan Skatteverket åsätta uppgifter i folkbokföringen s.k. sekretessmarkering (ibland kallad skyddad identitet) Sekretessmarkering kan den få som lever t.ex. under hot eller är utsatt för förföljelse. En sekretessmarkering av en uppgift är inte något bindande avgörande av sekretessfrågan utan utgör endast en upplysning om att särskild försiktighet bör iaktas vid bedömningen av om uppgifter får lämnas ut. Markeringen motsvarar i princip den hemligstämpling som enligt 15 kap. 3 § sekretesslagen kan åsättas en allmän handling. Sekretessprövningen sker först sedan uppgiften begärts utlämnad. Även en sekretessmarkerad uppgift kan således vid en närmare prövning av sekretessfrågan komma att lämnas ut.

Regleringen i 7 kap. 15 § första stycket sekretesslagen är inte tillämplig hos arbetsförmedlingarna. För sekretessprövning av personuppgifter hos arbetsförmedlingarna finns i stället följande reglering i 7 kap. 10 § första stycket sekretesslagen. Sekretess gäller i ärende om arbetsförmedling eller yrkesvägledning för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider men. Motsvarande sekretess gäller i ärende om arbetsvård, antagning till arbetsmarknadsutbildning, hjälp och stöd vid arbetslöshet eller andra åtgärder i anställningsfrämjande syfte eller för att främja enskilda anpassning till arbetslivet. Sekretessen gäller dock inte beslut i ärende som avses i detta stycke.

Arbetsförmedlingen skall i förekommande fall med stöd av nyss nämnda bestämmelse göra en självständig prövning av om personuppgifter kan sekretessskyddas eller inte. Arbetsförmedlingens eventuella kännedom om att en person har en sekretessmarkering i folkbokföringen tjänar dock som en indikation på att särskild försiktighet bör iaktas vid bedömningen av om uppgifterna om personen i fråga kan lämnas ut. Prövningen gäller även uppgifter som inte återfinns i folkbokföringen och oavsett varifrån uppgifterna härrör. Sekretessen är uttryckt med ett s.k. omvänt skaderekvisit, dvs. det föreligger en presumtion för att uppgifterna omfattas av sekretess. Om en uppgift efter prövning bedöms vara belagd med sekretess kan arbetsförmedlingen ändå med stöd av 1 kap. 5 § sekretesslagen lämna ut uppgiften om det är nödvändigt för att myndigheten skall kunna fullgöra sin verksamhet. Denna bestämmelse bör dock tillämpas restriktivt (prop. 1979/80:2 Del A s. 465 och 494). Dessutom kan enligt 14 kap. 4 § sekretesslagen den enskilde helt eller delvis efterge den sekretess som skyddar denne. Ett sådant samtycke behöver inte vara uttryckligt. Också ett tyst, s.k. presumerat samtycke, får godtas. Ibland framgår av den enskildes beteende och förväntningar att han i viss utsträckning accepterar att en hemlig uppgift vidarebefordras (se Regner, Eliason och Heuman, Sekretesslagen – en kommentar, s. 14:36).

Arbetsförmedlingen har lämnat ut personuppgifter om AA till en presumtiv arbetsgivare trots att AA lever under s.k. skyddad identitet. Uppgiftslämnandet har skett i arbetsförmedlingens verksamhet att förmedla arbete till AA. Arbetsförmedlingen har uppfattat sig ha AA:s medgivande att lämna ut uppgifterna. Såvitt framkommit har anmälaren inte lidit men av det inträffade. Med hänsyn till dessa omständigheter och mot bakgrund av det regelverk jag ovan redogjort för finner jag inte grund för att rikta någon kritik mot arbetsförmedlingens agerande. Jag vill dock erinra om vikten av att eventuella samtycken till att lämna ut personuppgifter klarläggs i fall då den arbetssökande lever under s.k. skyddad identitet.

Som en avslutande anmärkning vill jag nämna att regeringen i prop. 2005/06:161, Sekretessfrågor – Skyddade adresser, m.m. föreslagit nya sekretessbestämmelser som skall gälla som ett minimiskydd för enskildas integritet hos alla myndigheter. De uppgifter som skall skyddas med stöd av de föreslagna bestämmelserna är bl.a. uppgifter om adress och telefonnummer som är hänförliga till enskilda personer som är utsatta för t.ex. personförföljelse. Förslaget till lagändring, som föreslås träda i kraft den 1 oktober 2006, har ännu inte behandlats av riksdagen.

Vad AA i övrigt har anfört föranleder inget uttalande av mig.

Ärendet avslutas.